

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiează și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 160 Lei		Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an 80 „		
Pe un pătrar de an 40 „		
Un număr 3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an 260 Lei.		

Nr. 7781 Șc. 1931.

Ordin circular,

Asociația Generală I. O. V. din România cu sediul în București ne aduce la cunoștință, că a trimis un apel către toți preoții din țară pentru a le veni în ajutor în acțiunea pentru ajutorarea invalizilor, orfanilor și văduvelor de războiu.

Afragem atențiunea Onoratei Preoțimi din eparhie să dea tot sprijinul acestei acțiuni.

Caransebeș în 23 Decembrie 1931.

Consiliul eparhial.

La trecutul diecezei Caransebeșului.

De: **Dr. Ștefan Pop**

(Continuare)

Ar fi fost o adevărată minune dacă afurisita maximă de stat a camarilei din Viena, ar fi cruțat tocmai frumosul și mănosul Bănat, de a nu-l divide spre a-l nenoroci!

Pe neamul care aparținea integral unei și aceleiași biserici și locuia compact un ținut oarecare, îl desbina în două biserici. Așa a făcut cu românii ardeleni, așa cu Bănătenii și așa cu rutenii din nordul Ungariei de odinioară. Știm, că a încercat-o și cu sâbii; dar dârzi cum sunt, nobilimea militară trasă sabia din teacă pentru apărarea pravoslaviei: element constitutiv și întregitor al etnicului său²³).

23) Dr. Ioan Lupaș, Ist. Bis. Românilor Adeleni, 1918, pag. 135—6. *Nilles*, o. c. 705; 745; 699; 818: 701—3. *Boroș*, „Unirea”, I. c. 1892, pag. 214. Toți aceștia după iezuitul Gh. Pray, Specimen Histor. Hungaricae. Posonii et Cassoviae 1776—1779, p. II 459. Conf. și *Barițu*, o. c. I 300. Rescoala din Pecica în nex cu unirea sârbilor cu Roma, vezi Dr. Gh. Ciuhandu, în „Biser și Școală”, Arad 1929, nr. 44. *Lukics Demeter*, A magyarországi szerbek viszonya az egyházi unióhoz. Budapest 1889, pag. 55—6; 46—7; 34—36.

Dacă apoi un popor era deja împărechita sub raport bisericesc, atuncea stăpânirea nemțească din Viena, îl punea în legătura ierarhică cu un neam conreligionar neonațional și astfel fomenta vrajba între omodoxi; cum în cazul prim arunca tăciunele neînțălegerilor între omogheni. De pildă. Pe românii ortodoxi din Transilvania, nu-i împreună la vremea sa cu omoghenii și omodoxii lor din Oltenia, ci ambele români și ambele ortodoxii le dădu poclon sârbilor din Beograd. Pe ortodoxii noștri din Ardeal îi legă apoi cu conreligionarii eterogheni din Carloveț. Firesc și creștinesc ar fi fost împreunarea lor cu frații lor creștini din Banat și Bucovina. Dar nația noastră din Banat fu dată spre canonire neofitilor dela Carloveț. Ortodoxii români din Bucovina la rândul lor apoi aveau să încalce pe străinii îndepătați din Dalmația! Cât erau aceștia de aproape de semenii și conreligionarii lor din sudul monarhiei austro-ungare și totuș trebuiau să facă calea crucii creștine, până departe, departe, tocmai până la marginea pământului patriei.

Dar nici românii uniți nu fură păstorii mai creștinește și românește, ca ceilalți patrioți austro-ungari, români și străini! Ierarhia din Alba-Iulia după unire nu mai rămăsă națională, ci o înglobă mitropoliei latine și maghiare din Strigon. Peste opt decenii când se organiză ierarhia română gr. cat. din Oradea, în loc să se ingremieze la biserica mamă din Ardeal, ambele sorori rămân slujnice mitropoliatului prepotent din Strigon, până după revoluția din 1848. Această acțiune apoi e cauza eficientă a mitropoliei unite indepențe și nu poveștile cu Roma și cu augustisima dinastie de Habsburg. Mărturisesc, că tot revoluția din 1848, recte urmările ei, *constituirea românilor ca naționalitate, au pricinuit și restaurarea mitropoliatului ort. rom. din Sibiu.*

E curios, că dece Viena nu a împreunat hierarhiile omodoxilor eterogheni români și ruteni?! Pe ambele le au întrupat mitropoliei *de rit diverz* și de neam *diverz*, din Strigon; deodată și ca primația regnicolară. Se temeau înțelepții stăpânirii, că românii prevalând asupra conreligionarilor conrituali, îi vor împedeca în desnaționalizarea lor.

Austria au apus. Ungaria s'a redus la etnicismul ei. Mă întreb și întreb pe toți cei cari mă vor ceti, de ce dară **astăzi, când Budapesta și Viena nu mai este și nu va mai fi pentru românii uniți**, ei românii gr. cat. frații noștri români, cari se numesc și „de jure“ și sunt ierarhie națională, au încorporat în biserica lor și o parte din biserica omodoxă, omorituală dar eteroghenă a rutenilor? (rusnecii.) Peste 30 de enorii rutene aparțin azi eparhiei române gr. cat. nouă din Maramureș! Dacă nu mai sunt cele două capitale rezidențiale, a rămas totuș a treia, cea eternă, de pe malul Tibrului, care deapurare a să despărtească neamurile, amestecându-le limbele într'o împreunare nefirească.

După constituția din București, deci după legea noastră națională, biserica gr. cat. a românilor e națională, adică a noastră și numai a noastră! După bula lui Piu XI, după concordatul României și al Pontifului din Roma și în faptă, biserica română gr. cat. e biserică mixtă, binățională, internațională, cosmopolită, neromânească, ori că feri Doamne antiromânească.

„Quod erat demonstrandum“. (Euklides.)

(Va urma).

Raiul în lume.

a) Noi suntem așezați în lume cu puterile și instinctele noastre și avem să ne validăm în ea. Să le dezvoltăm, adică să cunoaștem multe (știința); să formăm lumea după gândurile și ideile noastre (tehnica, arta); să facem binele și să trăim nobil (morală); să fim în raport cu Dumnezeu, cu Nemărginitul cultivând în noi vieța lui cea dumnezească (religia). Iată cele patru elemente, cele patru aripi de Serafim ale sufletului! Luată împreună avem bogăția și tăria vieții omenești. Să cunoaști adevărul, să dorești frumosul să faci binele, să fii cu frică și cu iubire de Dumnezeu. Nu le putem despărți, nici izola una de alta. Dacă le despărțim, stricăm, — dacă le izolăm, paralizăm vieța. Impreunați deci aceste năzuințe sublime. Artă și morală se împreună

iesne cu religiozitatea cea mai adâncă și intensă. Mai mult: aceasta va da isvorul productivității și temeiul avântului și tăriei lor. Artă, mai ales poezia, se adâncește în nemărginire, să aducă foc și lumină din adevărata patrie a adevărului și a frumseții veșnice și tot așa morală, pe urmele sentimentului de datorie și de răspundere, în razele cele nestinse ale idealului găsește isvorul veșnic al binelui și al legii morale și din privirea acestei minunate lumi duhovnicești ea împrumută cele mai puternice motive, inspirații și avânturi pentru munca desinteresată. Luați toate acestea; sunt comori dumnezești. Dumnezeu ni-a dat facultățile minții, ca, dezvoltându-le noi, în urma lor să vină vieța și fericirea. Dumnezeu ni le-a dat, să ne fie într'ajutor: să înlăturăm cu tehnica primejdia vărsărilor de ape, cu igiena bolile contagioase, cu perfecționarea circulației moartea de foame. Să luptăm împotriva accidentelor: cu paratrăsnetul împotriva trăsnetelor, cu serul împotriva bacilului. E datoria noastră și voia lui Dumnezeu. Greutățile providenței adesea se deslegă prin dezvoltarea purtării noastre de grije. Doamne, revarsă peste noi lumina, bunătatea, frumsețta și prin dezvoltarea puterilor noastre; arată tăria și puterea ta și prin înariparea minții noastre! Astfel de încercări erau considerate altădată ca revolta lui Prometeu, dar noi vedem în progres pătrunderea mai adâncă a gândurilor tale și-l însoțim cu credința și cu iubirea. Vrem să ne eliberăm din neștiință, mizerie, necaz, dar nu de sub tine. De sub tine? Cum am și putea și unde să ne emancipăm de sub tine? De ne-am rupe dela tine, ne-am emancipa conștiinși, că ne vom icni în mecanismul universului, — ne-am emancipa spre înțelegerea robiei noastre neînțelese și ca să simțim deșertăciunea înviforată, tulburată a lumii din lăuntru nostru și chinurile, îndoielile ascunse și nestinse ale inimilor noastre. O, acesta ar fi cu adevărat chin de prometeu, iar nu fericire, nu armonie, nu frumsețe. Și dacă aceasta este caracteristica universului, armonia, frumsețta, poate să lipsească din coroana universului, din conștiință? Nu poate și nu va lipsi, dacă ne întoarcem la tine, Doamne cu credință și cu dragoste, dacă mă închin ție cu supunere de toată inima mea. Așa fac.

b) Ce element și imbold puternic e vieța religioasă, vieța întru Dumnezeu, pentru sufletul omenesc. E curentul cel mai cald și mai puternic în istorie. Unii au dat lupte titanice și diabolice s'o nimicească. Au

ars-o cum se arde lepra și au disprețuit-o ca pe o rămășiță de inferioritate intelectuală. Vrut-au s'o ucidă prin critică și batjocură... O, filozofi orbi și bărbați de cultură galimantiană. Ați fi putut să-i recunoașteți inexpugnabila putere până și în rătăcirile și anomaliile ei! Adevărul este, că rătăcirile și obscuritatea o însoțesc, dar acestea sunt inevitabile. Cum ea prinde problema vieții în cea mai adâncă rădăcină a ei și trecând și dincolo de viață, — deșteaptă lumea simțurilor și pasiunilor omenești și nu poate să iasă de sub influința lor. Nu frica, nu plăcerea, nu iubirea au creat religia, dar frica, plăcerea, iubirea, mintea și inima au contribuit la cunoașterea acestor raporturi veșnice și nemărginite ale existenței și ale vieții. N'a trebuit inventată, ci descoperită; n'a trebuit scornită, ci văzută cu inimă inspirată. Doamne, înțeleg, delă tine nu putem fugi. Atâția ne alungă, atâția ne ademenesc, dar sufletul nostru tot nu se poate desface din îmbrățișarea ta. Dă-ne harul tău, să spălăm din ochi visul bolnăvicios și privind la tine cu credință și cu dragoste, să putem striga bucurându-ne: Părinte și Doamne, ne iubești, căci ne-ai zidit; călăuzește-ne să ajungem la tine și întru tine să odihnim.

c) Prin urmare noi, potrivit culturii noastre, suntem datori să desvoltăm în măsură tot mai mare și viața religioasă și aceasta se va numi înaltă, dacă va fi cât mai adâncă, pătrunzătoare, conștie. Am lucra nebunește necultivând viața noastră religioasă și lăsându-o la gradul din copilărie; în chipul acesta viața sufletului ar rămâne unilaterală, seacă, plictisitoare, fără avânt. Laturea dinspre lumea reală ar fi cultivată, iar lumea înălțimilor și a adâncimilor ar fi uitată. Isoarele sentimentelor adânci și ale pasiunilor s'ar istovi. În deobște aceasta este viața intelectualilor de azi. Aci cultura nu ajută; ea singură nu poate înălța și satisface, pentru că ea nu toarnă armonie și mângâiere în viață. Incetul cu incetul ajungi sceptic și fără bucurii. Să nu ne facem păcate față de firea noastră, ci să-i desvoltăm facultățile în toate părțile. Să lăsăm să sboare cel mai adânc și mai puternic dor al nostru, dorul ce duce la Dumnezeu. Să ne convingem, că e superficială tendința, de a cumpăra comorile mari ale științei pe prețul inimii, mai bine zis pierzându-ne sufletul. Nu e adevărată nici acea grozavă frază că: (Das Herz ist das einzig echte Surrogat für das Genie) inima este singurul surogat original pentru geniu.

Nici vorbă. Cel dintâiu și cel mai trebuincios lucru pentru o viață mare și luminată nu se poate numi niciodată „Surrogat“, chiar de l-am pune în fața oricărui geniu. Ce ar prețui geniu fără inimă? Mai mult: geniu fără inimă nu există.

Prohászka Ottokár, traducere de Pr. F. Codreanu.

Ce este un concordat cu Vaticanul?

de Isaia Suru.

Din toate acestea rezultă că raporturile dintre Biserică și Stat au luat următoarele forme:

1. Statul e absorbit de Biserică;
2. Biserica e absorbită de Stat;
3. Biserica și Statul sunt două societăți deosebite, independente, fără să se separe și fără să se confunde și
4. Nu numai că sunt deosebite ci trăiesc absolut independente separate, Biserica fiind pusă pe acelaș pedestal ca și celelalte instituțiuni ce au de scop moral-cultural, Statul garantând doar libertate.

Statul însă nu poate fi absorbit de Biserică, deoarece însuși Mântuitorul zice: „Dați Cezarului cele ce sunt ale Cezarului, iar cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu“²¹⁾, iar Sf. Ap. Pavel ne îndeamnă să ne supunem ca cetățeni autorității publice²²⁾. Apoi prin canoane²³⁾ Biserica creștină oprește pe episcopi, preoți și diaconi, de a se amesteca în chestiuni politice afaceri lumești, ci să se ocupe de cele spirituale ca astfel Biserica să nu-și piardă caracterul său spiritual. Nici Biserica nu poate fi absorbită de Stat, deoarece șefii de State, cetățenii, ca credincioși, trebuie să se supună Bisericii în cele spirituale, căci din Faptele Apost. vedem că autoritățile publice interzicând lui Petru și Ioan, de a mai propovădui, religia creștină, au răspuns: „de este drept înaintea lui Dumnezeu a asculta pe voi mai vârtos decât pe Dumnezeu, judecați“²⁴⁾, iar în alt loc Sf. Petru și ceilalți sfinți Apostoli au zis: „trebuie a asculta mai mult pe Dumnezeu decât pe oameni“²⁵⁾. Cât privește obiecțiunea protestantă că, adevărata Biserică e nevăzută, e drept că Mântuitorul a zis că Împărăția Mea nu este din lumea aceasta, dar numai puțin adevărat

21) Mat 22, 21;

22) Rom. 13, 1—6;

23) Can. 6 ad.; 81 ap. 83 ap.; cfr. Mișă o. c. p. 574 și R. Căndea. Nouă Constituție a României p. 339;

24) Fap. Ap. Cap. 4, 19.

25) 5, 29;

că este în lumea aceasta, iar profetul Isaia, zice: „regii vor fi îngrijitorii Bisericii“²⁶⁾ și în cartea Regilor ni se spune „regii vor fi apărătorii credinței și a poruncilor divine“²⁷⁾.

Deci episcopul să se supună Statului ca cetățean, iar autoritatea publică Bisericii ca fi credincioși și nu pentru că autoritatea uneia își are originea în autoritatea celeilalte²⁸⁾, ci respect reciproc fiindcă „Biserica nu depinde de Stat, dar nici nu supune sie-și Statul. Acesta este un institut pentru cele din afară, iar Biserica pentru cele dinăuntru. Ele însă legitimează împreună în chestiuni mixte“²⁹⁾, fără să se subordone fără să se separe ci independentă dând lui Dumnezeu ce este a lui Dumnezeu și Cezarului ce este a Cezarului.

(Urmează)

Spiritul actual de indiferentism religios.

„Nimeni nu cunoaște pe Fiul, decât numai Tatăl și nimeni nu cunoaște pe Tatăl decât numai Fiul și acela cărui voește Fiul să-i descopere...“ (Mat. 11-27.)

N'am pretenția de a fi un psiholog sau filosof, de a putea pătrunde și studia spiritul tulbure al lumii de azi. Aceasta o las în seama firilor mai înțelepte și știutoare, cari au trecut prin viață, i-au măsurat adâncimea și i-au cunoscut toată filosofia. Eu mă voi mărgini numai a atinge unele din aspectele și caracteristicile vieții de azi, cari mi-au părut mai izbitoare și interesante din punct de vedere teologic.

Omenirea a avut în trecut mai mult simț religios. Istoria ne-o dovedește. Dar timpul cu impregnări, concepții, descoperiri, distracții moderne — fără îndoială au influențat viața. Dinamica vieții moderne, inteligența ascuțită și dură, frământările sociale, curente noi de idei, lupta pentru existență, mai pronunțată azi poate ca altădată, devenită aproape barbară, cu undele și valurile ei au îndepărtat-o chiar dela credința strămoșească. Lumea de azi numai e consequentă în credință, ci variază din extremă în extremă. Și iată cum mă voi explica îndată. Credincioasă e în clipele grele ale vieții, când imploră ajutorul divin, necredincioasă, în celelalte cazuri — când vrea contra conștiinței interioare, de evlavie, să pară neîncre-

zătoare, sceptică în adevărurile evanghelice. Noi, ce vom răspunde acestora? Ce-i evanghelia? Înainte de toate ea nu-i teorie, nici doctrină, nici predică, nici altceva de felul acesta, ci operă de mântuire revelată oamenilor de către Dumnezeu prin sf. Evangeliști. Dealtfel această neconsequență ne este prea cunoscută, căci în cursul veacurilor s'au ivit numeroase cazuri. Nu voi aminti decât unul: Volney, un filosof ateist, de origine francez, călătorea odată pe mare cu mai mulți tovarăși de ai lui și împreună cu o femeie credincioasă, care se ruga lui Dumnezeu fiind furtună pe mare. Volney căută să o convingă, că ceace crede dânsa e de domeniul fantaziei, toate nefiind altceva decât basme și legende. Dar furtuna creștea, ei sunt tot mai mult amenințați de pericol, clipă cu clipă așteptau să se scufunde în mare. Atunci, el plin de groază și umilință se adresează femeii să se roage și pentru dânsul și tovarășii săi, totodată îngenunchiind și el pentru a se ruga de Cel, de care mai înainte își bătea joc și-L nega.

Cazuri de acestea sunt nenumărate, suntem noi înșine, căci în momentele grele ale vieții cu toții exclamăm: „Doamne ajută-ne“.

Pentru a evidenția mai bine, care parte a societății oscilează în credință, ne vom folosi de mijlocul de a o împărți în 3 categorii și anume: partea cultă, semi-cultă și massa de rând a poporului.

Ultima categorie de oameni o recunoaștem cu toții ca foarte credincioasă, ținând cu îndârjire la credința primită dela strămoși, din care nu vrea să cedeze nici o iotă. Cât privește categoria I, putem afirma cu satisfacție, că principiile și adevărurile evanghelice se infiltrează tot mai adânc în sferile lumii culte, găsind într'ânșii cei mai mari apărători, cei mai mari sprijinitori.

Însă cu semi-culții, — ca să-i numim așa, neavând alt termen mai potrivit, — lucrul stă altfel. Dânsii, parte sub influența filosofiei raționaliste, parte ei singuri, socotindu-se de bună seamă destul de învățați și pricepuți (?) își formează concepții proprii și cu dela sine putere — caută să răstoarne adevăruri, adevăruri cari vor rămâne eterne și neștirbite de nimeni.

Împotriva cărora adevăruri tună ei mai mult? Desigur împotriva acelor pe care mintea mărginită a omului nu le poate înțelege, împotriva adevărurilor evanghelice. Deși cu toți admit autenticitatea evangheliilor — dovedită desigur nu de ei — ci de alții cari și-au dat osteneala a le și studia și înțelege, în schimb însă ade-

26) 49, 23 ;

27) II. 4, 3 ;

28) Mișă o. c. p. 578 ;

29) Dr. Dimitrie G. Boroianu. Drept. Bisericesc, Iași 1899 II p. 168.

vărurile cuprinse în aceste sf. cărți le răstoarnă, combină și modifică după plac, împrejurări și dispoziții. Dacă îi întrebi ce-i determină, sau cum au ajuns la aceste sublime păreri, poate nici ei nu știu să răspundă, sau îți aruncă în față un: „rațiunea nu admite minuni“. Dar această concluzie e trasă prin o complectă ignorare a faptelor și cu o logică bolnavă. Nu voi înșira argumentele pentru, (avem destule opere întregi de luminați ai științei teologice, n'avem decât să le răsfoim) vreau numai să le amintesc aceloră că evangheliștii au fost martori oculari (Mat. și Ioan), iar dacă nu, (Marcu și Luca) au scris după istorisirea marturilor oculari (Petru și Pavel), că dâșii au scris numai ce au văzut și încă mai puțin decât au văzut, după cum ni-se spune că s'au scris numai „unele fapte ale Domnului Iisus Christos“ (Papia în Cuv. sale, după mărturia sf. ev. Ioan). Mai le amintesc, că nici chiar primii adversari ai creștinismului, iudeii cei ce au răstignit pe Domnul Iisus Christos nu s'au indoit de minunile săvârșite de El, ci numai îl obsedau cu întrebări: „Cu a cui putere le face! sau „cu domnul dracilor scoate dracii“ ziceau fariseii.

(Urmează)

P. Toma.

Noi nu putem decât să regretăm astfel de ieșiri împotriva bisericii noastre strămoșești, dar în acelaș timp, ne ținem de o sfântă datorie, nu numai să le condamnăm, ci mai mult, să le înfierăm.

Și, avem curajul, căci tot ceace se scrie în articolul „Un examen de pomină“, repetăm, este de domeniul fanteziei.

Atât asupra articolului cât și asupra autorului acestui articol, atragem atențiunea tuturor slujitorilor sfântului altar din eparhia noastră, dar mai ales a celor din județul Caraș, dela cari *distinsul* publicist, a așteptat servicii și suntem siguri că mai așteaptă...

Nu cunoaștem cine este redactorul calendarului „Almanachul Județului Caraș“, dar oricare ar fi el, regretăm mult că a admis să se publice astfel de articole, primite dela oameni cari neavând ce scrie, scriu numai ca să scrie.

Să n'ai nici atâta respect față de memoria unor arhieriei ai bisericii în care te-ai botezat, inventând injurii la adresa lor; poate fi ceva mai condamabil? Credem că nu, mai ales când cei vizați nu se pot nici apăra măcar, demult fiind trecuți din această lume.

Răspuns la articolul „Un examen de pomină“.

de: Jacob Crețiu.

Intâmplător, căzându-mi în mână un calendar pe anul 1932, intitulat „Almanachul Județului Caraș“, nu mică mi-a fost surprinderea, dând peste articolul „Un examen de pomină“ semnat de I. Livait.

Surprinderea mi-a fost mare, pentru că nu mi-ar fi putut trece cândva prin minte, că publicistul cărașan — al cărui nume adevărat deși se ascunde sub pseudonimul I Livait, îl cunoaștem cine este — s'ar putea preta la injurii atât de abjecte îndreptate împotriva bisericii sale străbune.

Calendarul, oricare ar fi el și pe orice an, fie intitulat chiar „Almanachul Județului Caraș“, credem că pe lângă primordialul său scop, urmărește și un scop de culturalizare a masselor la cari ajunge să fie răspândit. Ori, publicistul cărașan I. Livait, prin articole ca cel amintit mai sus, crede că servește unui astfel de scop? Evident, că nu.

Ceeace scrie în cadrul articolului „Un examen de pomină“, sunt lucruri de domeniul fanteziei și prin ele publicistul și-a datsingur un *certificat* pe care nu i-l'ar fi putut da nimeni.

O serbare școlară de Crăciun.

Crăciunul este sărbătoarea cea mai mare și cea mai plăcută, sufletului copiilor. Câtă bucurie simțesc ei, când așteaptă pe moș Crăciun, cu cal alb și cu desagii încărcăți de daruri pentru copiii cei buni. Atât la orașe, cât și la sate, unde sunt inimi înțelegătoare, se găsec mijloace, pentru procurarea acestor bucurii nevinovate de copii. La noi în comuna Valeadeni, ne-a dăruit Dumnezeu cu un învățător director Vasile Ionecu, și cu învățătoarea Domnișoară Paraschiva Zaharia, ambii regăteni, dar de o uimitoare diligență, de o hărnicie să le cauți pereche, suflete bune: înțelegătoare, iubitoare de copii.

Îndată ce au sosit în comună, la începutul acestui an școlar, s'au pus pe muncă, adunând copiii în cele două sale de învățământ și purcezând cu tact pedagogic și cu iubire față de copii, îi atrăgeau la școală, și au progresat la lecții văzând cu ochii, spre mulțumirea tuturor. Acum de Crăciun, din dărnicia părinților și a oamenilor buni, au făcut copiilor un pom frumos de Crăciun, încărcat cu tot felul de bunătăți. Au instruit copiii să cânte mai multe colinde, să reciteze poezii potrivite; să joace unele jocuri naționale, necunoscute pe la noi prin Banat. Părinții copiilor au rămas uimiți, de cele văzute și auzite mai ales că, la noi era răspândită credința, că din Regat, nu poate fi ceva bun. Această faimă rea s'a spulberat acum în vânt, prin serbarea școlară dela Crăciun, căci dâșii ne-au documentat din destul, că și din Regat poate fi ceva bun și acolo se găsec elemente bune; în multe locuri chiar superioare altora dela noi, știindu-se că omul șfintește locul.

În ajunul Crăciunului, sala spațioasă a școlii nu putea cuprinde atâta lume ce venise să asculte bogatul program al serbării, cu ocaziunea distribuirii pomului, feeric iluminat și încărcat cu multe bunătăți și daruri pentru copii. Dl. inv. director Ionescu, deschide serbarea cu o introducere potrivită, rostiud în fața pomului cam următoarele:

Iubiți săteni! A sosit Crăciunul, una din cele mai mari sărbători creștinești. Fiecare creștin la Crăciun este mai vesel, se simte mai bine, cu sufletul mai curat ca oricând; înalță rugăciuni către Atotputernicul, iar copilașii cu fețele îmbujorate, abia așteaptă să vină la ei Moș-Crăciun cu desagiul lui încărcat și plin de bunătăți. Arată mai multe obiceiuri încopiate cu sărbătorile de peste an la Români. Pe urmă adaugă: aceste frumoase datini, au început să dispară și datorința sfântă avem, ca aceste credințe și datini moștenite dela bătrânii noștri, să nu le lăsăm să dispară, căci perdem foarte mult din caracteristica noastră națională. Se știe că poporul nostru a fost multe veacuri în iobăgie, sub jug strein și numai credința în unul Dumnezeu, limba, legea și portul ne-au susținut de n'am pierit și nu ne-au înghițit valorile furtunoase, ce au trecut peste noi. Face apel la cei de față, ca aceste comori neprețuite să le păstrăm, să le conservăm neștirbite, ca să le lăsăm urmașilor noștri. Să dea Dumnezeu, ca la anul viitor, să putem face copiilor noștri, un pom și mai bogat cu opincuțe și hânuțe noi, cu daruri mult mai de preț ca cele ce am putut face anul acesta. După aceea a urmat desfășurarea bogatului program alcătuit din colinde, recitări de poezii frumoase, cântări potrivite cu însemnătatea momentului. Deodată se face tăcere, se aude un clopoțel și iată că apare „Moș-Crăciun“ cu barbă albă și lungă, îmbrăcat în straie de iarnă, cu desagi pe spate, cu o bătă lungă de drumeț călător, dă bună seara și începe convorbirea cu copiii, cari îl privesc cu uimire și sfioși răspund cu răsuflarea aproape oprită. Apoi Moș-Crăciun după ce scoate din desagi multe lucruri și le arată în pom își ia noaptea bună și pleacă în altă parte, la alți copii buni ca să le dea și lor din darurile sale făgăduind, că dacă copiii se poartă bine, fac progres la învățătură, iar sosește la ei cu daruri mai bogate și mai frumoase și mai multe. Apoi s'au distribuit copiilor din pomul de Crăciun, dulcețuri rechizite școlare, cărți frumoase, ilustrate etc. și astfel încheindu-se serbarea pomului, copiii s'au depărțat plini de bucurie, iar părinții elevilor au urât Dșoarei învățătoare și Dlui învățător, mulți ani cu bine și cu sănătate, serbători fericite și toate cele bune dela Dumnezeu. În ziua de Crăciun, la Sfânta Liturgie au cântat înălțător tineretul din comună, bărbați și femei, sub conducerea harnicului cantor bisercesc Ioan Ursu. La fine, tânărul preot Ioan Ivan, a cetit depe amvon, frumoasa pastorală, a Prea Sfinției Sale Dlui Episcop Iosii Tr. Badescu dela Caransebeș.

Tot în ziua de Crăciun, la ora 2 p. m. s'au predat din partea elevilor școlii primare, sub conducerea Dșoarei învățătoare Paraschiya Zaharia, mai multe recitări de poezii, dialoguri și dansuri naționale foarte bine predate cum sunt: Hora Unirii, Dșoara învățătoare, Barlahoiul și Mureșanca. Aceste dansuri au fost jucate și cântate la tact. de elevi și eleve, îmbrăcați în costume de călușeri și vălene cu clopoțel și ritmic săltate. Apoi dialogul „Învățătorul și Terfeloagă“, care a stârnit mult haz și a fost mult aplaudat. Aceste jocuri și dialoage au fost presărate cu poezii alese, cântări

bine reușite, care au stârnit admirația tuturor. Băieții și fetițele, păreau pe scenă niște îngerași.

Dșoara învățătoare și Dl. inv. director, au secerat aplauzele și iubirea întregii comuni.

Tot în ziua de Crăciun seara la orele 8 (opt) s'a predat din partea tineretului din comună, sub conducerea prea vrednicului Domn Ioachim Dămian, prim codrean la societatea U. O. R. din Reșița, om foarte harnic și cu talent muzical, un concert foarte reușit și mult aplaudat.

S'a început cu cântecul: „Bine ați venit“ pe 4 voci. A urmat apoi monologul „Țiganul ordonanță“. Iarăși un cor pe 4 voci: Băbuța și Vraja, cântate frumoș și cu sentiment. A urmat după aceea piesa teatrală: „Tinerete nebunește“ compusă de inv. din loc Gheorghe Cătană cu fond moral, bine predată și jucată. Se încheie serbarea cu cântarea „Mulți ani trăiască“.

A urmat apoi jocul, care a durat până în dalbele zori. Așa s'a terminat în comuna noastră serbările „Nașterii Domnului“ cu pace, omenie și voie bună, mulțămind din tot sufletul bunului Dumnezeu și braților conducători ai comunii, cari le-au procurat momente de bucurie și înălțare sufletească. Venitul petrecerii, a fost foarte mulțumitor, cu toată criza ce domină astăzi și s'a adăos la fondul școlii, folosindu-să pentru repararea, înfrumusețarea și împodobirea saletor de învățământ.

Valeadeni, în 30 Decembrie 1931.

Unul din cei de față.

Poșta Consiliului Eparhial.

D-nilor preoți, cari au grijit, ca epitropiile parohiale să trimită în primele zile ale acestui an, direct la adresa „Librăriei și Tipografiei diecezane“ întreg prețul de abonament pentru „Foaia Diecezană“ pe anul 1932, li-se exprimă deplină mulțumită.

ȘTIRI

Noul ministru de justiție. În urma morții fostului ministru de justiție C. Hamangiu, ministeriul rămas vacant, a fost încredințat Dlui Dr. Valer Pop, iar în locul DSale s'a numit Dl. prof. Dr. Coriolan Tătaru, președintele Comisiei interimare a Clujului.

Criza ministerială din Franța a fost soluționată. Guvernul Laval demisionând, cu formarea noului cabinet a fost încredințat tot d-l Laval. În noua formație a intrat și d-l Tardieu, fost premier.

O laudabilă hotărâre. Cătim, că femeile din Turda „au luat laudabila hotărâre să renunțe, în anul acesta de criză și mizerie la balurile obicinuite. Hotărârea le servește de mare cinste, numai de ar afla imitatoare și în alte părți“.

Moartea fostei regine a Greciei. Zilele acestea s'a stins din viață la Frankfurt, Sofia, fosta regină a Greciei, mama M. S. Elena și bunica moștenitorului nostru de tron.

Aviz.

La Școala Normală de Învățători din Caransebeș, este vacant postul de **secretar**.

Pot fi numiți numai absolvenți ai Academiei Comerciale.

Retribuția este: Salarul bugetar, casă și masă pentru cari plătește cota de 12 Lei la zi.

Caransebeș, la 14 Ianuarie 1932.

Gh. Neamțu, director.

Aviz.

Subsemnatul declar, că de astăzi înainte nu mai iau nici o răspundere și nici vre-o datorie asupra fiului meu **Petre Perescu**, calfă de legător de cărți.

Caransebeș, la 16 Ianuarie 1932

Iosif Perescu, muzicant

Judecătoria mixtă Caransebeș secția c. f.

Nr. 3624/1931 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Firma Banca Graniței s. p. a. din Caransebeș contra urmăritei Elena Todor Suciu născ. Tantu din Caransebeș la cererea urmăritoarei Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională nouă în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX din 1881 asupra imobilelor înscrise în cf. a comunei Caransebeș (din circumscripția Judecătoriei mixte Caransebeș) No. coalei cf. 679 de sub A. I. 1-2 No. top. 762 casă pe intravilan sub Nr. 815 de 79 stp. Nr. top. 763 grădină în intravilan de 140 stp. al cărui preț de strigare va fi 37.500; de sub A. II. 1-4 Nr. top. 4987 fânaț la teuș de 2 jug. 890 stp. Nr. top. 4988 Casă la teuș Nr. 58 de 14 stp. Nr. top. 4989 Pădure la teuș de 475 stp. Nr. top. 4985 Grădină la teuș de 1 jug. 763 stp. al cărui preț de strigare va fi 37.500 lei, fără atingerea dreptului de locuință viageră intabulat în favoarea Anei Tantu născ. Apădean sub C. 2 și 8 cum și a dreptului de uzufruct viager de sub C. 12.

Pentru incasarea creanței de 8000 lei capital, interese 15% de la 28 August 1930, spese de proces și de executare de 1449 lei fixate până acum, spese de 700 lei fixate acum pentru cererea de licitațiune.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii pe ziua de **13 Februarie 1932, ora 9 a. m. în localul oficial ușa Nr. 14.**

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se fixează după cum urmează :

1. Imobilele supuse la licitație nu poate fi vândute cu preț mai mic decât prețul de strigare (art. 6 al legii din 10/VII 1930).

2. Cei cari voiesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 legea LX din 1881 art. 21 XLI 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seamă de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 9 Octomvrie 1931.

Leo Pető jud.

pt. conf. **I. Ioanoșiu** aj. dir. cf.

Ioan Ioanoșiu aj. dir. cf.

Judecătoria mixtă Caransebeș secția cf.

Nr. 4064/1931 c. f.

Publicațiune de licitație cu condițiunile de licitație.

În procesul pornit de reclamantul Ion Matei (căs. cu Musteța Ioana) din Bolvașnița contra părâților Sofronie Matei și soția Maria Matei născ. Cocârțau din Bolvașnița la cererea reclamantului judecătoria ordonă licitațiunea execuțională în baza art. 144, 146, 147 din legea LX din 1881 asupra imobil. lor înscrise în c. f. a comunei Bolvașnița (din circumscripția Judecătoriei mixte Caransebeș) Nr. coalei c. f. 203 de sub A. I. 1-2 Nr. top. 310 grădină în intravilan de 132 stp. No. top. 311 casă de locuit cu Nr. 151 cu curte în intravilan de 83 stp. al cărui preț de strigare va fi 15.000 lei; de sub A+3 Nr. top. 2136/1 grădină în fântâna lui Ban de 550 stp. al cărui preț de strigare va fi 7500 lei pentru eşirea din indiviziune, spese de proces și de executare de 4861 lei capital fixat până acum, spese de 400 lei fixate acum pentru cererea de licitațiune.

Fixează termenul pentru ținerea licitațiunii pe ziua de **15 Februarie 1932 ora 10 a. m. la casa comunală a comunei Bolvașnița.**

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează :

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic decât prețul strigării (art. 6 al legii din 10 Iulie 1930).

2. Cei cari voiesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar și să semneze condițiunile de licitație, (art. 147, 150, 170 legea LX. din 1881, art. 21 XLII. 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cei cari a oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. — Dacă nu îndeplinește această îndatorire nu se va ține seamă de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație, care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 24 Noemvrie 1931.

Leo Pető m. p. jud.

I. Ioanoșiu m. p. aj. dir. cf.

pt. conf. **Ioan Ioanoșiu** aj. dir. cf.

„CRAINA“, INSTITUT DE CREDIT, COMERȚ ȘI INDUSTRIE, SOCIETATE PE ACȚII ÎN TEREGOVA.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit, comerț și industrie, societate pe acții „CRAINA“ din Teregova sunt invitați la a

V-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Teregova la **2 Februarie 1932 ora 11 a. m.** în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale. Designarea notarului și a doi acționari pentru verificarea procesului verbal.
2. Bilanțul anual. Raportul Consiliului de administrație și al Consiliului de cenzori. Darea absolutului pe anul 1931.
3. Distribuția beneficiului net.
4. Raportul Consiliului de administrație referitor la fuziunea Institutului de credit, comerț și industrie, societate pe acții „Craina“ din Teregova cu „Banca Graniței“ societate anonimă în Caransebeș prin contopirea institutului nostru cu „Banca Graniței“.
5. Propuneri în sensul statutelor.

Teregova, la 12 Ianuarie 1932.

Consiliul de administrație.

N. B. Domnii acționari cari doresc să participe la adunarea generală cu drept de vot sunt obligați în baza §-lui 11 din Statute a depune acțiunile lor în Teregova, la institutul nostru.

ACTIV		CONTUL BILANȚ LA 31 DECEMBRIE 1931		PASIV	
Cassa în numerar	26.490			Capital societar	1,000.000
Bon la bănci	31.009	57.499		Fond de rezervă	176.000
Cambii de bancă	2,433.524			Fondul dubioselor	140.000
Cambii cu acoperire ipotecară	1,791.370	4,224.894		Depuneri spre fructificare	1,480.028
Imobile		6.500		Reescont	879.090
Mobiliar		1		Diverși creditori	129.136
				Dividende neridicate	9.900
				Interese transitorii	350.600
				Profit curat	124.140
		4,288.894			4,288.894

DEBIT		CONTUL PROFIT ȘI PERDERE		CREDIT	
Interese la depuneri		109.777		Interese dela cambii	530.661
Interese la reescont		136.719		Comisioane	73.764
Salare și spese de birou		169.191			
Impozit către stat și comună		64.598			
Profit curat		124.140			
		604.425			604.425

Teregova, la 31 Decembrie 1931.

Pentru contabilitate:

Petru Stoichescu m. p.
director executiv

Petru Loga m. p.

Consiliul de administrație:

Dr. Cornel Corneanu m. p.
președinte

Petru Fotoc m. p.
vice-președinte

Nicolae Grama m. p.

Ioan Grozavescu m. p.

Pavel Ghimboasă m. p.

Albert Koch m. m.

Subsemnatul **Consiliu de cenzori** am examinat conturile prezente și le-am aflat în ordine.

Teregova, la 12 Ianuarie 1932.

Ioan Têrziu m. p.
preș., expert contabil

Traian Bona m. p.

Ioan Stoichescu m. p.

Dimitrie Buraiș m. p.

Toma Grozavescu m. p.